

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 298.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e85017/facsimile.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

teise med at behandle til Udbringning for 1 eller flere Aar, indtil sit 2de Aar. Gæltelig skal jeg, i Anledning af hvad den Deputerede for Kjøbenhavns 3de District (Sted) har sagt, at denne Forsamling kan var rødtvædske, da den kan var sammensat for at behandle visse Forslag, tillige mig at bemærke, at jeg, ved at læse den Valglov, hvorefter vi ere sammensatte, har fundet, at der heri staar, at vi ere sammensatte for at overvære og vedtage, og altsaa, naar vi skulle vedtage, ere vi ikke blot rødtvædske, og jeg saa af denne Grund staae den af Kommissionen foreslaaede Forsamling af Døds- og Forættning" til "Lov" henholdsvis, da den ikke stöder med denne Forsamlings Natur og Charakter.

Ordføreren: Den ærte Deputerede for Kjøbenhavns 6te District (Sted) vorede i sit sidste Forsrag, at det som Kjøbstadens nægt uventet, at de nu skulle vedtage i Børnepalaten. Det her ikke gaar yderligere uventet, da det er allerede i 1842, at almindelig Børnepalate i Stænderne blev vedtaget af Regeringen, og saavidt jeg véd, var det i 1844, at det første dertil sigende Lovudkast foretoges. I Aaret 1846, da Børnepalaten blev ændret, var det i samme Lovkast, at alle, der havde født 18 Aars Alderen, skulle være frit. Var altsaa Børnepalaten udførelsen af 1846, saa vilde de, der dengang vare under 18 Aar, altsaa nu 20 Aar, ikke være blivne fritagene, saa at man ikke kan sige, at det er kommet dem uventet nu. Det er altsaa kun uventet, fordi de have troet, at de være blivne frit, fordi Kærdningen ikke udførte; men der maas vel dog engang gøres en Ende derpaa, og det er nu den hele Tid. Da det allerede er sagt dem for 6 Aar siden, kan det vistnok ikke kaldes „uventet“, at det nu sker. Derfor kommer, at af Gælteligheedsloven, jeg taler lige om den høje hørte Ungdom, som jeg ikke kjender, er der Ingen, der ønsker at blive frit. I den Børnepalate, hvor jeg har været, har jeg sat med Rangs, som Udbringningen samlet, og de have fundet det retfærdigt og Intet har været berømt at erindre. Med Hensyn til de Børder, der hidtil uforholdsmæssig haardt have været Kjøbstadboerne, kan jeg sige mig til, hvad der af den Deputerede for Østernberg Amt 1ste District (Hans) er vittet og hvad jeg selv har udtalt i min Interpellation angaaende Konsumtionens Ophævelse.

Schjern: Jeg ønsker at rette et Oprøgsmaal eller en Kammering til den ærte Ordfører.

Det er allerede tidligere af den ærte Rigsdagsmand anført, at der er en Uoverensstemmelse mellem § 1 og § 3, forsaavidt det i § 1 hedder, at alle Døds, uden Hensyn til Stand eller Person, skulle være den almindelige Børnepalate underkastede, og derefter i § 3, at de paa Børnepalaten levende skulle være undtagne fra den. I første Paragraph taget der altsaa ikke Hensyn til Person og gamle Privilegier, i 3de Paragraph taget der Hensyn til Person og gamle Privilegier. Naar der nu, saaledes som af en ærte Rigsdagsmand, der har forladt Stuen, er antydet, bliver skilt det Amendement, at § 3 udgaaer, saa laader det sig tænke, at man kan komme indom ham af tredje Grunde, enten fordi man antager, at Børnepalaten Privilegier ere bedre end andre Privilegier, eller fordi man antager, at Principet for Børnepalaten militære Organisation, i en nyere og bedre Form, vil blive gjort gjældende i de øvrige danske Lande. Derfor maatte jeg ønske, at det, enten nu eller ved den senere Behandling, af den ærte Ordfører maatte blive oplyst, hvilke Grunde, der have ledet Udvalget til at lade Lovkastet i § 3 blive saarnde.

Ordføreren: Jeg skal tillade mig at bemærke med Hensyn til den foreslaaede Lovs Udbringning, at paa Børnepalaten ere alle Børnepalate, undtagen Kærdningens Stænder. Saavel Kjøbstadboernes som Landbefolkningens Stænder ere alle pligtige til at tjene, saa at det ikke alene er en Børder for Børnepalaten, men maaskee en større Børder end for det øvrige Danmark den saakaldte almindelige Børnepalate. Den kærnhøjeste Væbning foresynes alene med Vaaben og

Rødtvædske, den maaske dermed selv i Militær tjeneste holde sig med Vaaben, og man kan derfor just ikke anfæ det for et Privilegium for Børnepalaten, at de ikke udbringes til det øvrige Rige Forsvar, saaledes som Børnepalaten af de andre danske Provinde; hvorimod det godt kan tænkes at være en Nødvendighed, at beholde den kærnhøjeste Væbning, fordi Børnepalaten ligger saaledes alene, at i Krigstilfælde hele Rødtvædsken er nødvendig. Med Hensyn til de Børnepalate, der komme til Kjøbenhavn og forstene deres Underhold ved Stænder, da erholde disse i Almindelighed Indbrættingsstaten og blive taget til Betræktning, naar saadant behøves. Det var blot disse Bemærkninger, jeg i saa Henseende foretog vilde gøre.

§ 3 er det bejmt, som allerede bemærket, at de, som tage Ophold her, fra Børnepalaten, skulle være Børnepalaten underkastede, og det her vel ganske rimeligt, forsaavidt de træde ind i Børnepalaten, eller have stædt Ophold her, at de ogsaa opfulde deres Børnepalate her, men forsaavidt de komme hertil tilfældigt, og enten i Besøg eller i et eller andet Øjeblik tage et fori Ophold i det øvrige Danmark, synes det mig ubilligt, at de skulle drage fra deres Opholdssted paa Børnepalaten, hvor de blive udfremt til Tjeneste tillige med de øvrige Børnepalaten.

Ordføreren: Jeg tror, det ikke uden Grund kan betragtes som uventet, at Glasfær i Staten, der hidtil have været fritagte for Børder, som de burde have boaret, og som have været sig til og rettet deres Livs-Tilværelser efter saadan fritagelse, pludselig ser sig indlemmede i den almindelige Stænderpligt; men jeg indser ikke, hvorefter dette Hensyn skal tjene, thi Stænderne ser hen til saadanne tilsvarende Tilværelser, vilde aldrig noget Besvær kunne ske. Skulde desuden den altsid stærke Tro hos den Gæltelig i høifølelsesfuld Stilling, paa at det Beskaandede vilde være uforandret, have Indfølelse paa Lovgivningen, vilde denne føde en meget ubillig Børderpligt Karakter. Heller ikke er der fra Stænderne Side i nærværende Tilfælde givet Anledning eller Berettigelse dertil; Staten har alene ordnet Væbningstjenesten ved almindelige Love uden at hævde Privilegier, som kunne forvele Udbetaling, og hvor Staten i saadanne Forhold finder Foranstaltning af enkelte Stænder at være tillade, her den til enhver Tid stride ind for at erstatte de Uiligheder, som hidtil have fundet Sted.

Med min ærte Ven for Marquard Amt 3de Valgkreds (Dahl) deler jeg Døds om, at Alt, hvad der henræder paa Stænderforhold, maaske forvæde, altsaa ogsaa saavidt angaar det foreliggende Lovkast om almindelig Børnepalate, hoid det angik en virkelig almindelig Børnepalate; men jeg mener, at naar det siges i Begyndelsen af § 1: „uden Hensyn til Stand og Person“, saa er det netop, som den ærte Læser tænker sig, at et andet Hensyn, der viser sig her, ved at være særskilt, nemlig Hensyn til Person, det det alene betinges af den, om der kan være Hensyn til den fritagelsestet, som Lovkastet tillader indført. Det er denne Maade, der vækker min Betænkelighed, ikke en Betænkelighed ved at give dette Lovkast Lovkraft; thi efter den Læst, der er tilføjet Lovkastet, kan man ikke betænke sig paa at gøre Uretten god igjen, paa hvad Maade det saaledes sker, — men paa at vedtage i Sanctionen af, at en Lov af denne Natur benaarses en Lov om almindelig Børnepalate, naar der skal være Sandhed i dette Ord og Lov i det Vedtagning; thi jeg maas vel spørge, om det kan kaldes et „Rigtighedsprincip“, som den kongerædte Deputerede, der først talte, vil have lagt i Lovkastet: at det tillader lige Hensyn til den stærke Uilighed? om det er at lilles lige, at den stædt, hvem Lovet træffer, og som allerede er haardt truffet af Kærdningens tunge Lov, ikke blot skal vedtage lige med den Rige, men endog have en Del af de Børder, som denne, efter sin stærke materielle Interesse ved Staten, burde have i større Grad.

(Hvilede.)